A.

AAMISEPP, Julius, põllumajandustegelane ja sordiaretaja, sünd. 20. VIII 1883 vkj. Harjumaal Kloostri v. talupidaja pojana, õppis Vasalemma v-koolis, Paldiski kroonualgkoolis, Haapsalu linnakoolis ja sõdurina Peterburi sõjaväe elektrotehnikakoolis, kust 1905. a. poliitilisil põhjusil välja heideti ning vangistati. Vabanenud vangist (1906) ja sõjaväeteenistusest (1907), jäi ta politseilise valve alla. A. viibis Peterburis põllutööministeeriumi põllutöö-departemangu linnukasvatuse instruktorite kursusil 1911—12, korraldas isatalus põldkatseid 1908—16. Võtnud Maailmasõjast osa ametnikuna, oli ta 1917 tegev Eesti rahvuslikkude väeosade loomisel, olles hiljemini ühtlasi E. Sõjaväelaste Keskbüroo juhatuse liige, Harju maanõukogu liige ja sekretär 1917—20. A-st 1920 on ta Jõgeva Sordikasvanduses osakonna juhataja. — Silmapaistvama eriteadlasena ja teerajajana linnukasvatuse ja aianduse, eriti kartuli, juurvilja ja kaunvilja alal on A. arendanud uusi sorte, võtnud juhtivalt osa mitme põllumajandusliku organisatsiooni (E. Kartulikasvatajate Ühingus asutajana ja esimehena 1926. a-st jt.) tegevusest, esinenud paljude loengutega ja avaldanud viljaka sulemehena umb. 300 artiklit ning katsete aruannet ajakirjus „Agronoomia", „Uus Talu", „Põllumees", „Aed", „Väikeloomakasvataja" (viimase toimetajaks ta oli 1919—21), „Talu", „Põllutööleht", „Põllumajandus" jm. A. on kirjutanud üle 30 raamatu ning brošüüri, milledest tähtsamad: „Eesti põllumehe kanakasvatus" (Viljandi, 1917), „Kodujäneste-pidaja käsiraamat" (Viljandi, 1914; 2. tr. 1921), „Söödajuurvilja kasvatamine" (1921; 2. tr. Tall., 1930), „Kanakasvatus põllumehe tuluallikana" (Tall., 1925; 2. tr. 1927), „Kuidas kartulikasvatust tõsta ja selle kasutamist korraldada" (Tall., 1926), „Jõgeva kartulisordid „Kalev" ja „Kungla" " (Tartu, 1933), „Seemnekartuli kasvatamine ja sortimine" (Tall., 1938) jt.

Isikl. jm. saadud andmed. *K. L.*

AAV, Evald, helikunstnik ja koorijuht, sünd. 22. II 1900 vkj. Tallinnas käsitöölise pojana, sai muusikalise hariduse Tallinna konservatooriumis prof. A. Kapp'i (vt. ka *Suppl.)* kompositsiooniklassis, mille lõpetas kevadel 1926. A. oli a-il 1929—36 Ülemaalise Eesti Noorsoo Ühenduse (ÜENÜ) Tallinna osakonna segakoori juhataja; ta on olnud Lauljate Liidu nõukogu ja juhatuse liige 1930——34 ja a-st 1937, Autorikaitse Ühingu juhatuse liige ja Kultuurkapitali Helikunsti Sihtkapitali kirjastusfondi toimetaja 1932—36. A. on loonud esimese eesti ooperi „Vikerlased", mille esilavastus oli „Estonia" teatris 1928. a. sügisel, sümfoonilise helitöö „Elu" (1934), d-moll sümfoonia (1939), koori- ja soololaule ning klaveripalu. A-st 1934 juhatas ta meeskoori „Eesti Laulumehed". A. suri 21. III 1939 ukj. Tallinnas.

„Rahvaleht" 1939, nr. 69; Pvl. 1939, nr. 81. *J. A.*

AAV, Herman (pseud. **H. Lumilill**; peapiiskopina **Herman**), kirikutegelane, sünd. 21. VIII 1878 vkj. Muhumaal Hellamaa v. salmilaulja pojana, õppis Muhu-Hellamaa khk-koolis ja Kuressaare linnakoolis, Riias vaimulikus koolis ja vaimulikus seminaris, mille lõpetas 1900; ta oli seejärel köster-õpetajaks Haapsalus, preestriks Lelles 1904—07, siis Vändras ja 1911—23 Mustjalas, kus toimis ka Saaremaa praostina 1917—19. A. 1923 valiti A. Soome apostliliku õigeusu kirikukogu poolt nimetatud kiriku abipiiskopiks, mis ametisse ta pühitseti Istanbulis (Konstantinoopolis) juulis 1923. Ta oli 1923—25 Karjala piiskopiks ning toimib a-st 1925 soome apostliliku õigeusu kiriku peapiiskopina. — A. on Eestis võtnud elavalt osa seltskondlikust tegevusest, olles ms. Vändras karskusseltsi „Hallika" abiesimees 1908 ja esimees 1908—09, Vändra haridus-

1 E. biogr. leksikoni Suppl. 15. VIII 39.

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤iendusKÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 1